

- ANALYSE

Omlægning af SU til lån for kandidatstuderende

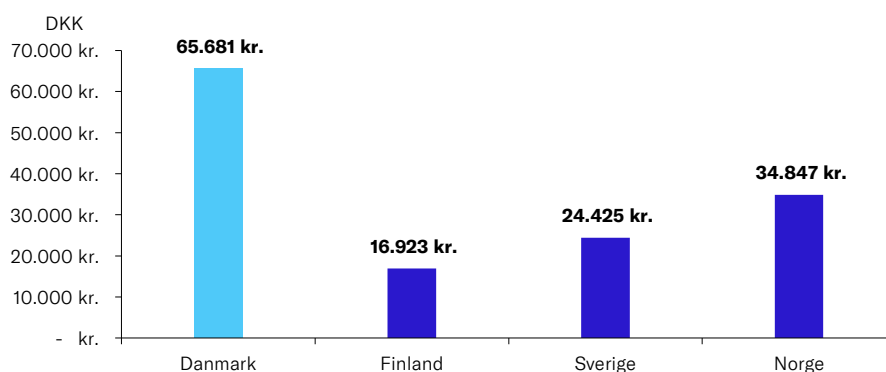
Danmark har Nordens – og dermed verdens højeste SU. Akademikerne er klart den befolkningsgruppe, der tjener mest over et livsforløb. Nye beregninger fra Dansk Erhverv viser, at en omlægning af SU på kandidaten til lån blot vil udgøre ca. 5 promille af en akademikers livsindkomst.

Studiestøtten er højest i Danmark

Det er ikke noget nyt, at de studerende i Danmark bliver betalt meget for at studere. Danske studerende modtager årligt 65.681 kr. efter skat i studiestøtte.¹ Sammenlignes dette beløb med de nordiske nabolande ligger studiestøtten i gennemsnit på 25.398 kr. efter skat. Danske studerende modtager altså over 2,5 gange mere i studiestøtte fra staten relativt til andre studerende i norden. Forklaringen herpå ligger i fordelingen af studiestøtten. Hvor studiestøtten blandt vores nabolande består af en andel støttebeløb fra staten og en andel studielån, så består den danske studiestøtte i dag primært som subsidier fra staten, dog med mulighed for at supplere med lån.

Figur 1 viser fordelingen af den årlige uddannelsesstøtte fra staten efter skat blandt de nordiske lande.

Figur 1: Årlig uddannelsesstøtte efter skat blandt de Nordiske lande, 2020/2021

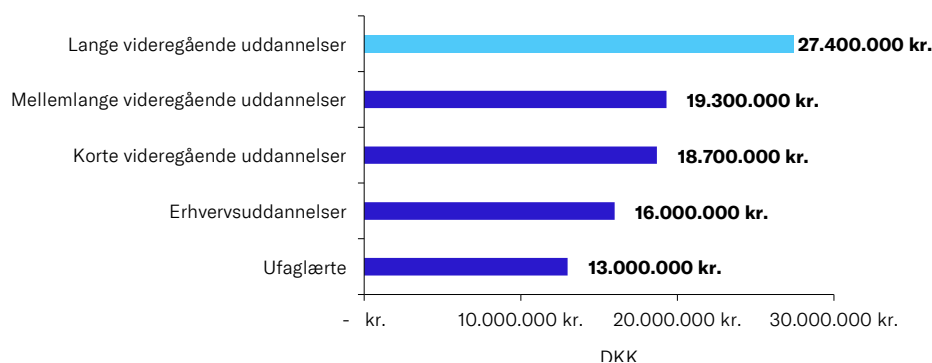
Kilde: Studiestöd i Norden ([studerende-i-norden-studiestotte-og-okonomi-2020-2021.pdf](https://ufm.dk/publikationer/2022/filer/studerende-i-norden-studiestotte-og-okonomi-2020-2021.pdf) (ufm.dk))

¹ Studiestöd i Norden (<https://ufm.dk/publikationer/2022/filer/studerende-i-norden-studiestotte-og-okonomi-2020-2021.pdf>)

Høje livsindkomster for kandidatuddannede

Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd (AE) undersøgte i 2022 hvordan den forventede disponible livsindkomst pba. forskellige uddannelsesniveauer vil se ud. Analysen fremlagde blandt andet den procentuelle gevinst der var for hvert uddannelsesniveau relativt til ufaglærte. Sammenlignede man den forventede disponible livsindkomst for en person med en lang videregående uddannelse ift. en ufaglært, så ville den forventede disponible livsindkomst for den kandidatuddannede være 91,3 pct. højere relativt til den ufaglærte. Figur 2 viser fordelingen af forventede disponible livsindkomster baseret på uddannelsesniveau. Det fremgår af figuren, at den forventede disponible livsindkomst for en person med en lang videregående uddannelse er 27,4 mio. kr.

Figur 2: **Disponibel indkomst baseret på uddannelsesniveau, 18-80 år (2022-priser)**

Kilde: Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd (AE) pba. Danmarks Statistisk registre og AE's livsindkomstmodel. ([AE Store forskelle i livsindkomst på tværs af uddannelsesgrupper.pdf \(bupl.dk\)](#))

Anm.: Tabellen viser den privatøkonomiske gevinst af uddannelse, dvs. den disponible indkomst fra 18 til 80 årsalderen for personer med den angivne uddannelse og set i forhold til en sammenlignelig ufaglært (grundskole eller uoplyst uddannelse). Gevinsten er beregnet vha. propensity score matching på registeroplysninger fra 2015. Livsindkomsten er fremskrevet til 2022-priser.

SU som lån på kandidaten

Dansk Erhverv har undersøgt, hvordan den kandidatstuderendes livsindkomst ville blive påvirket af en omlægning af SU på kandidaten til et rentefrit lån.

Der skelnes i undersøgelsen mellem kandidatstuderende, der har et studiejob, og kandidatstuderende, der ikke har et studiejob. En undersøgelse af DJØF viser, at det er 77% af de studerende, der har et studiejob.²

I dag er den månedlige uddannelsesstøtte fra staten på 6589 kr. pr. måned før skat. Det månedlige rådighedsbeløb for en studerende, der ikke har et studiejob, er på 5616 kr. efter skat. Hvis det antages, at SU på kandidaten omlægges til et rentefrit lån, ville den studerende skulle låne 5616 kr. hver måned for at opnå samme rådighedsbeløb. Tager

² [faktaark-_-studiejob.ashx \(djoef.dk\)](#)

man udgangspunkt i en kandidatstuderende, der arbejder 15 timer om ugen til en timeløn på 140 kr. pr. time, vil det månedlige rådighedsbeløb være på 10.775 kr. efter skat. Hvis det antages, at SU på kandidaten omlægges til et rentefrit lån, vil den studerende blot skulle låne 4.112 kr. pr. måned for at opnå samme rådighedsbeløb. Det lavere beløb relativt til den nuværende uddannelsesstøtte fra staten kommer fra fribeløbet, som nu kun benyttes på den personlige indkomst, idet lånet antages at være skattefrit. Størrelsen på det månedlige lån på kandidaten vil således afhænge af hvorvidt den studerende har et studiejob eller ej.

Tabel 1 viser størrelsen af SU Lån på kandidaten samt hvor stor en andel et SU Lån ville udgøre af den studerendes samlede livsindkomst for studerende med og uden studiejob. Afhængigt af hvor lang tid den studerende bruger på at tage sin kandidat, vil en omlægning af SU til lån på kandidaten udgøre ca. 5 promille af den studerendes forventede disponible livsindkomst, når man vægter de to typer af studerende.

Tabel 1: **Størrelse af SU Lån på kandidat og andel som lånet udgør af samlet livsindkomst for studerende med og uden studiejob**

	SU Lån		Andel disponible livsindkomst	
	DKK pr. år	DKK pr. måned	2 års kandidat	3 års kandidat
Uden studiejob	67.390 kr.	5.616 kr.	0,49%	0,74%
Med studiejob	49.346 kr.	4.112 kr.	0,36%	0,54%
Vægtet			0,39%	0,59%

Kilde: Dansk Erhverv pba. analyse af Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd (AE) ([AE Store forskelle i livsindkomst på tværs af uddannelsesgrupper.pdf \(bupl.dk\)](#))

Tabel 2 viser den privatøkonomiske gevinst af uddannelse dvs. den disponible indkomst fra 18-80 årsalderen for personer med den angivne uddannelse set i forhold til en ufaglært. Livsindkomsten er fremskrevet til 2022-priser. Det fremgår af tabellen, at effekten af en omlægning af SU til lån på kandidaten er minimal. Akademikerne vil således stadig opnå en væsentlig højere disponible livsindkomst relativt til lavere niveauer af uddannelse.

Tabel 2: **Forventet disponible livsindkomst og privatøkonomisk gevinst af uddannelse, 18-80 år (2022-priser)**

	Forventet livsindkomst	Forskel relativt til ufaglært
Ufaglært	13.000.000 kr.	
Mellemlang videregående uddannelse (MVU)	19.300.000 kr.	6.300.000 kr.
Lang videregående uddannelse (LVU)	27.400.000 kr.	14.400.000 kr.
LVU, kandidatlån 2 år	27.293.007 kr.	14.293.007 kr.
LVU, kandidatlån 3 år	27.239.511 kr.	14.239.511 kr.

Kilde: Dansk Erhverv pba. analyse af Arbejdsbevægelsens Erhvervsråd (AE) ([AE Store forskelle i livsindkomst på tværs af uddannelsesgrupper.pdf \(bupl.dk\)](#))

Anm.: Den disponible indkomst angiver den privatøkonomiske gevinst af uddannelse fra 18 til 80 årsalderen for personer med den angivne uddannelse og set i forhold til en sammenlignelig ufaglært (grundskole eller uoplyst uddannelse). Livsindkomsten er fremskrevet til 2022-priser.
